

«TREDJEPARTS DUE DILIGENCE - KJENN DIN FORRETNINGSPARTNER»

AKTSOMHETSVURDERINGER I PRAKSIS

Sissel Solum

SVP Sustainability & Compliance

Nammo AS

April 03, 2024

- Kort om Nammo
- Hvorfor foretar vi aktsomhetsvurderinger?
- Verktøy
- Den risikobaserte tilnærmingen
- Prosessen

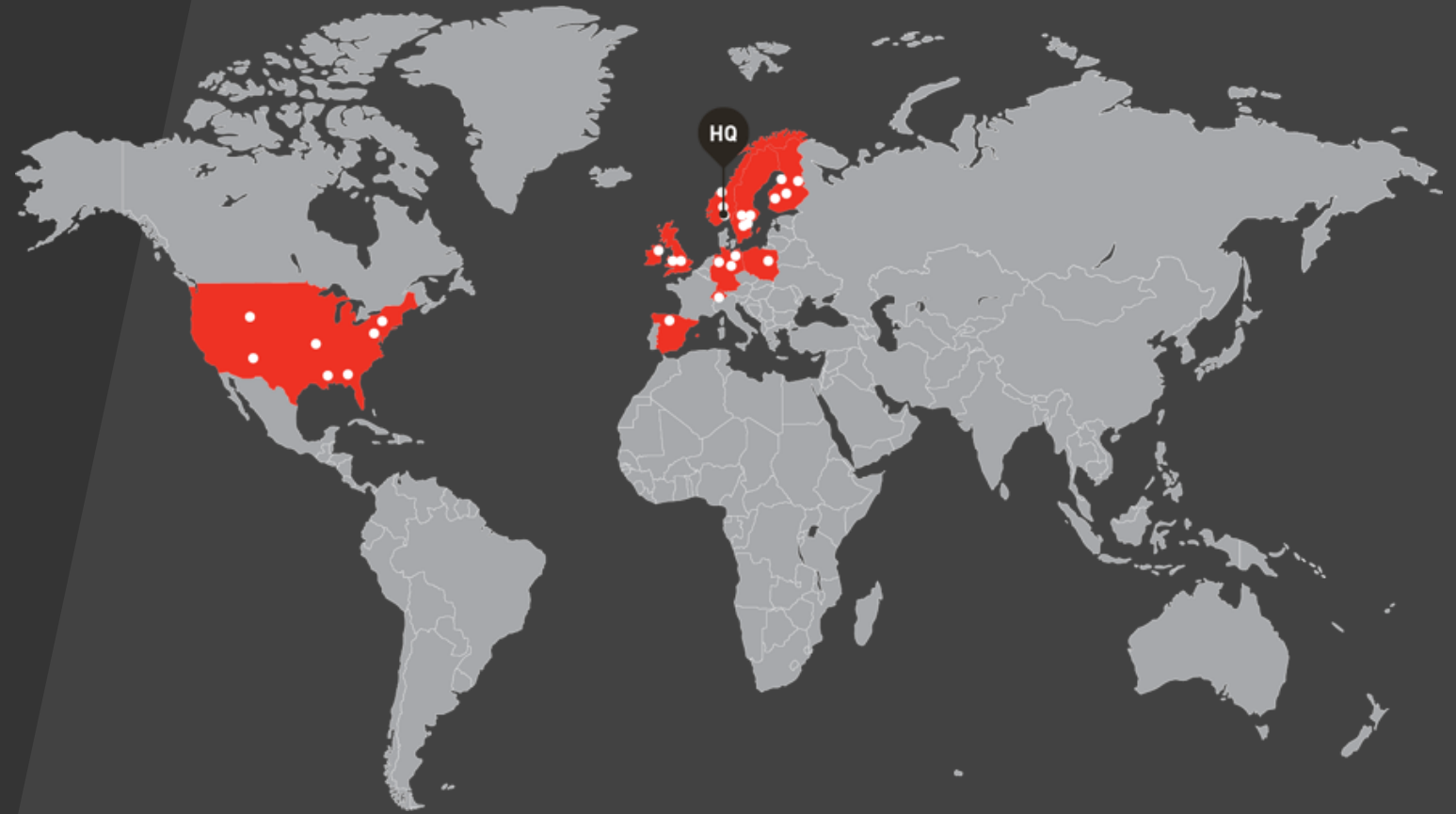
Om Nammo

Internasjonalt selskap

Nordisk eierskap

Norsk hovedkontor

Nammo is today one of the world's leading providers of specialty ammunition and rocket motors for both military and civilian customers.

NORWAY	11	27	2 800
HQ – Raufoss	Countries	Production sites	Total employees

Forretningsområder

Betydelige synergier innen R&D på tvers av våre fire forretningsområder

Small and Medium Caliber Ammunition

Commercial Ammunition

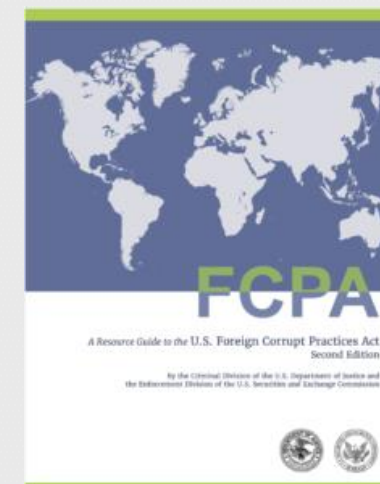
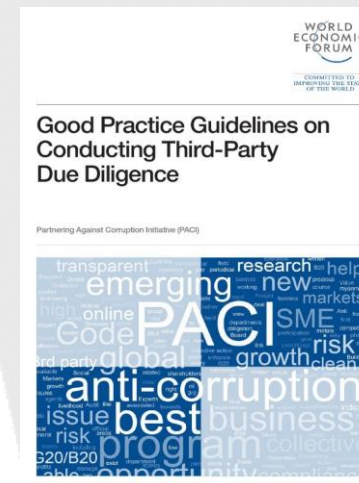
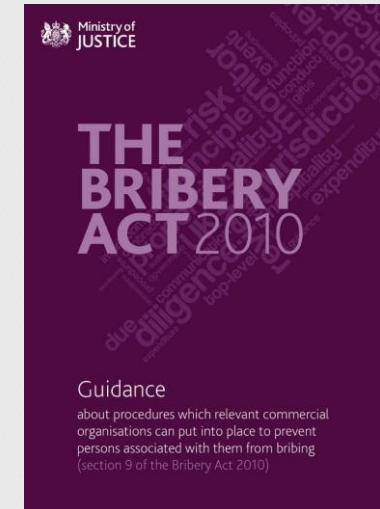
Aerospace Propulsion

Large Caliber Systems

HVORFOR GJENNOMFØRER VI AKTSOMHETS- VURDERINGER

- Myndighetskrav
- Kundekrav
- Kvalitetskrav

KRAV RELATERT TIL ESG/MENNESKERETTIGHETER

Konvensjoner

Rettsregler

Rettsregler

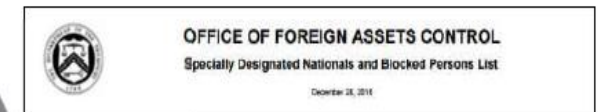
Konkretisert gjennom blant annet:

- OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper
- FNs veiledende prinsipper om aktsomhetsvurderinger

VERKTØY

- Åpne kilder (Google)
- Offentlige kilder (TI, OFAC)
- Screening verktøy
- Tredjepartens nettsider
- Selskapsregister

<https://www.trade.gov/>

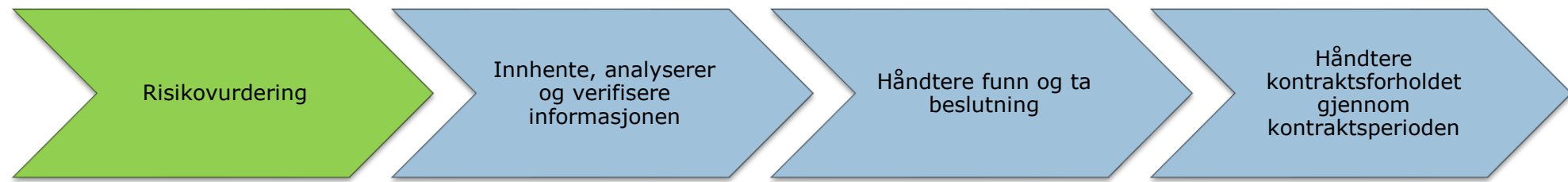
GJENNOMFØRING AV AKTSOMHETSVURDERINGER

Den risikobaserte tilnærmingen

- Foreta risikovurdering
- Innhent, analyser og verifiser informasjon
- Håndter funn og ta en beslutning
- Håndter kontraktsforholdet gjennom kontraktsperioden

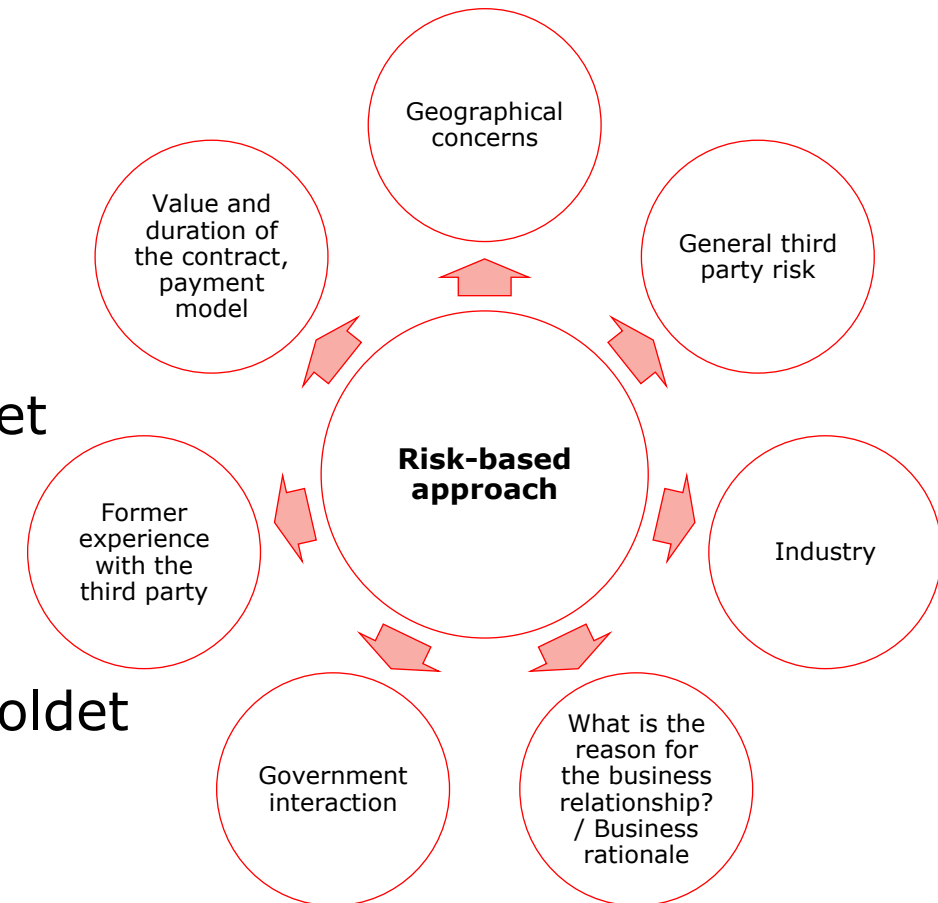

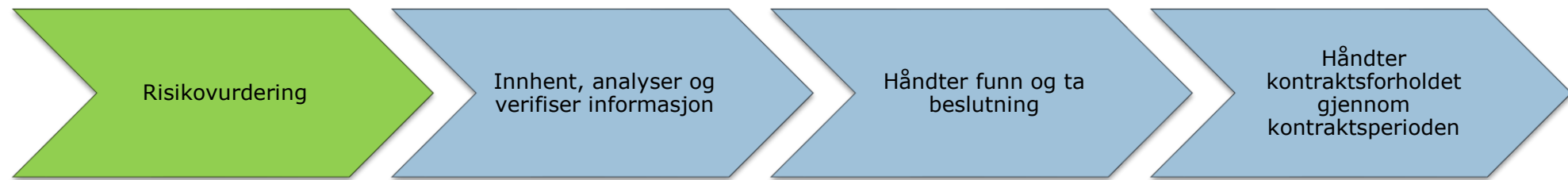

RISIKOVURDERING

Hvilke risikoer?

- Geografisk risiko
- Generell risiko relatert til type tredjepart
- Industri relatert risiko
- Business rasjonale – hvorfor skal man innlede et forretningsforhold?
- Myndighetskontakt?
- Erfaring med den aktuelle parten?
- Verdi og varighet av det aktuelle kontraktsforholdet
- Betalingsmodell/kompensasjon
- Vær kreativ!!!!

RISIKOVURDERING

Hva nå?

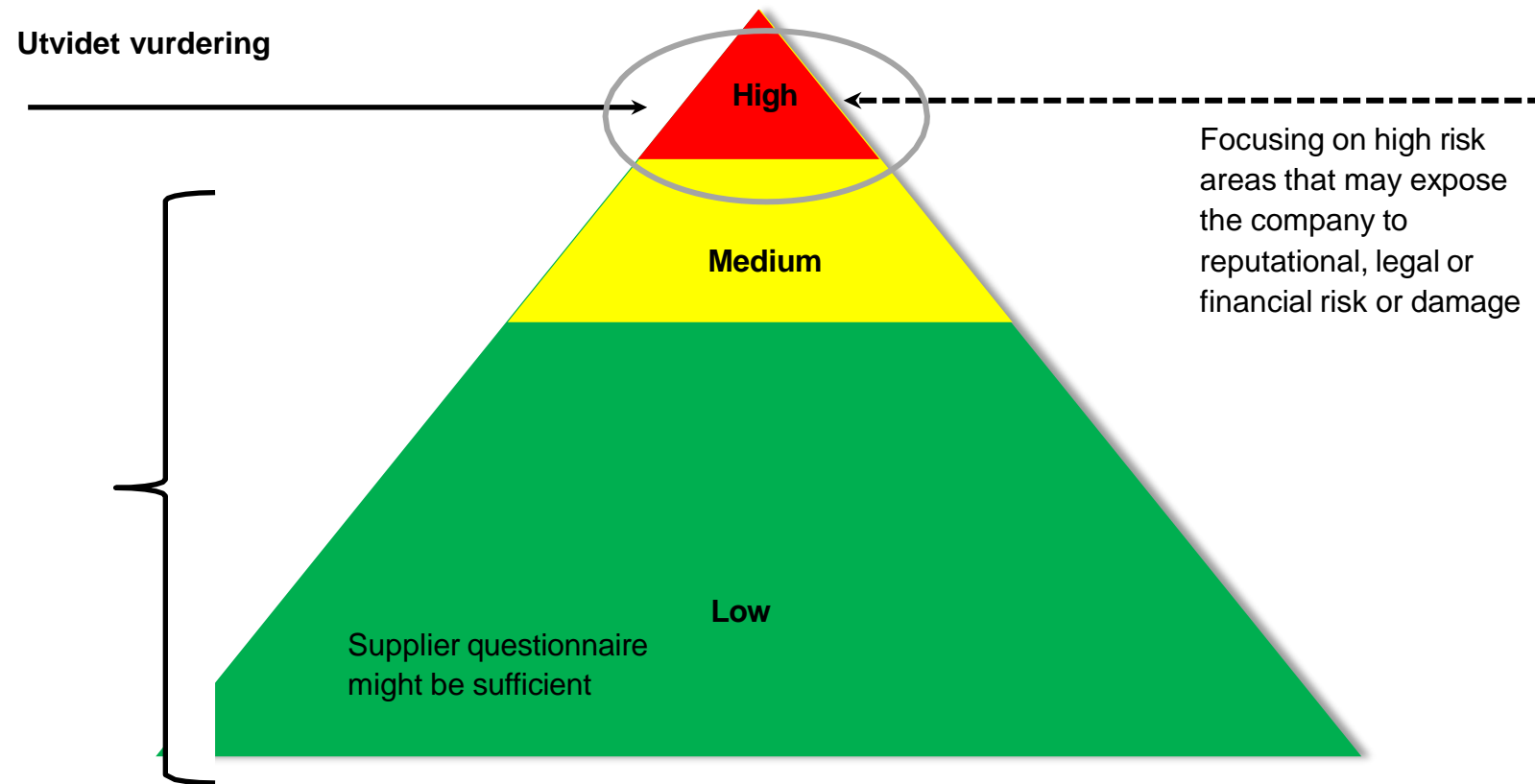
- Hvilke risikoer er **relevante** for den aktuelle tredjeparten og forretningsforholdet den er tenkt inn i?
- Hvilke risikoer er det en sannsynlighet for at vil kunne **påvirke** din bedrift?
- Hvor **alvorlige** er de potensielle konsekvensene?

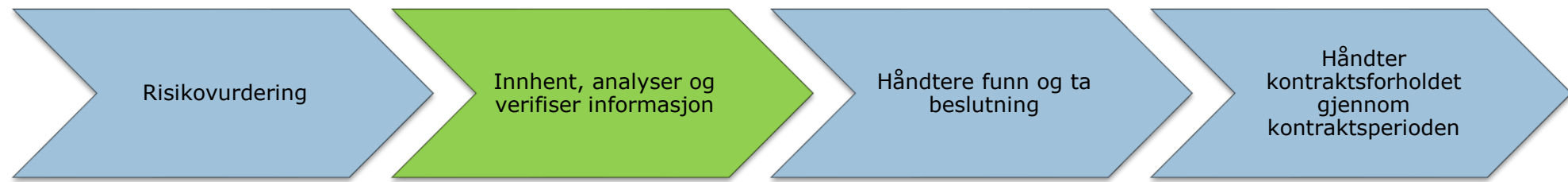
Risikovurderingen etablerer rammene for aktsomhetsvurderingen.

- Hvor grundig bør din aktsomhetsvurdering være?

RISIKOBASERT TILNÆRMING

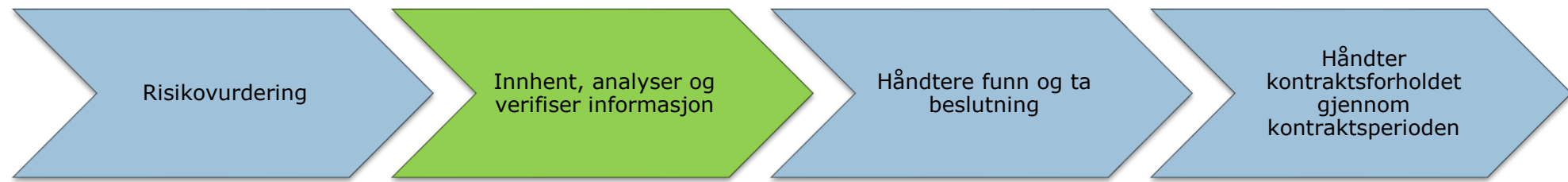
INNHEENT, ANALYSER OG VERIFISER **INFORMASJON**

Hva slags informasjon trenger man?

- Avhenger av de relevante risikoene og type tredjepart
- Minimum: eierskap, nøkkelpersonell, juridisk status, siste årsregnskap (revidert dersom påkrevd), relevante lisenser, godkjenninger and standarder; og komplett og evaluert/godkjent screening rapport

Hvordan innhenter man informasjon?

- Åpne, offentlige kilder samt abonnementsbaserte kilder
- Informasjon fra screeningverktøy
- Google-søk

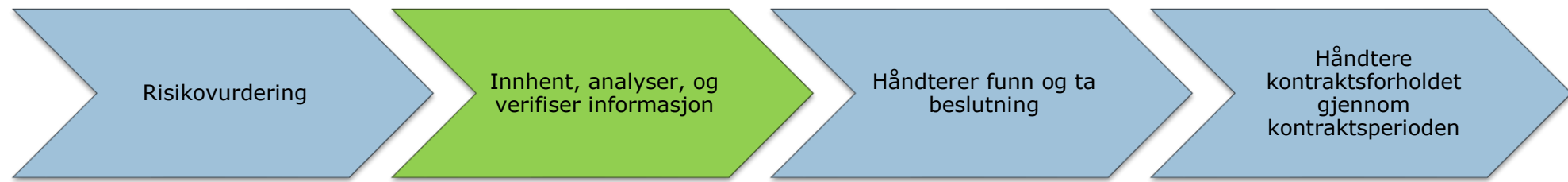
INNHEENT, ANALYSER OG VERIFISER **INFORMASJON**

Hvordan innhenter du informasjonen du trenger?

- Kontakte tredjeparten direkte
- Be om eller sørg for å oversette relevante dokumenter

Informasjon fra andre kilder

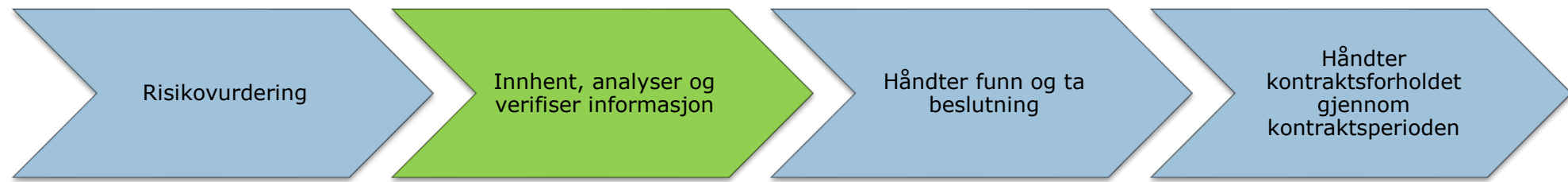
- Referanser (anmeldt eller uanmeldt), andre forretningspartnere
- For medium til høyrisiko, ta i bruk lokale ressurser, intervju eller "boots on the ground"

INNHEENT, ANALYSER OG VERIFISER **INFORMASJON**

Analyser og verifiser

- Kvalitetskontroll – virker informasjonen fornuftig?
- Avklar eventuelle avvik og verifiser informasjonen
- Vurder å sjekke med eksterne og/eller lokale ressurser for å sikre riktig informasjon

INNHEENT, ANALYSER OG VERIFISER **INFORMASJON**

Analyser finansiell informasjon

- Oversett dokumenter
- Nøkkeltall slik som credit rating, likviditet, verdier vs. gjeld
  - **Annen** informasjon – kan være skjult i de finansielle dokumentene
  - Sammenlign årsmeldinger fra tre siste årene

Aktsomhetsvurderinger er en kryssfunksjonell aktivitet!

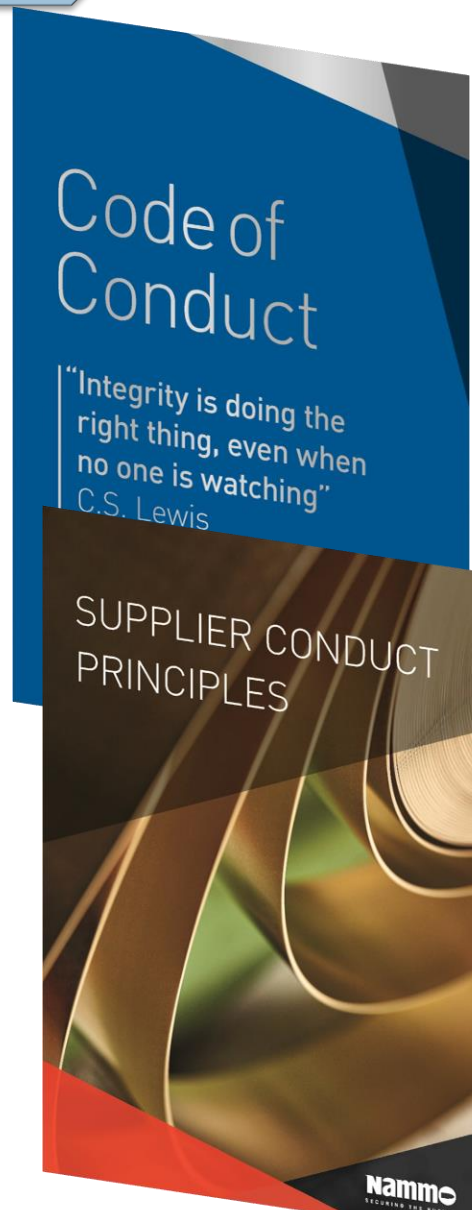
HÅNDTER FUNN OG TA BESLUTNING

Ingen "one-size-fits-all"

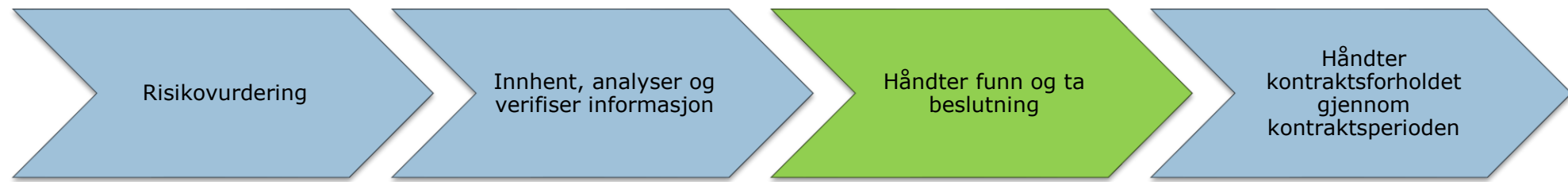
- Alvorlighetsgraden av funnene avhenger av type tredjepart, relevant kontrakt samt andre faktorer
  - Hvor stor er din risikoappetitt og toleranse?

Tre hovedkategorier (fra vårt audit program):

1. Funn der risikoreduserende tiltak ikke nytter
  - Sanksjonerte eiere, utestengt /forbud fra drift, konkurs etc.
2. Negative funn som kan utbedres
  - Mangel på etiske regler/compliance program, uavklarte roller i andre selskaper etc.
3. Ingen negative funn
  - Godkjenning av aktsomhetsvurdering/due diligence

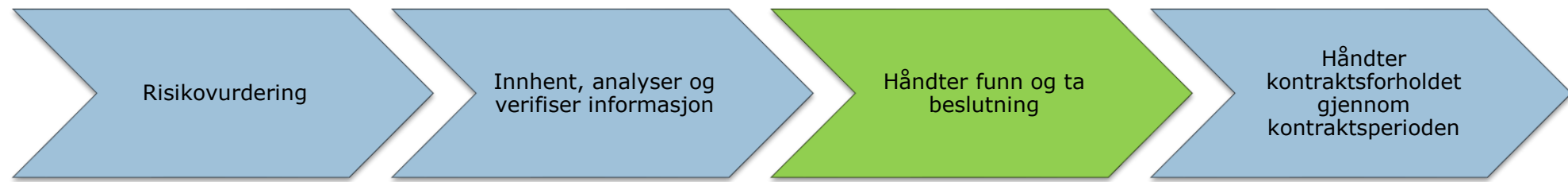
HÅNDTER FUNN OG TA BESLUTNING

Allerede kvalifiserte tredjeparter

- Risikoreduserende tiltak – beskytte selskapet ditt!
- Kvalifiserte/obligatoriske tredjeparter er **ikke** unntatt aktsomhetsvurderinger

Kan et konkret funn mitigeres eller håndteres?

Hva som utgjør et akseptabelt funn bør vurderes gjennom **beslutningsprosessen**

HÅNDBERE FUNN OG TA BESLUTNING

Beslutningsprosessen

- Hvem kan ta beslutningen?
- Hvem "eier" tredjepartsforholdet?
- Hvilke interessenter bør involveres?
- Hvem godkjenner vurderingene?
- Hvordan er selskapets risikoappetitt?
- Vurdering av risiko vs fordel

Dokumentér, dokumentér, dokumentér!

HÅNDTER KONTRAKTSFORHOLDET GJENNOM KONTRAKTSPERIODEN

Ikke glem tredjeparten **etter onboarding!**

Risikoreduserende kontraktklausuler:

- Oppfølging av tredjeparten
- Obligatorisk rapportering og trening
- Periodiske evalueringer

Off-boarding av tredjeparten:

- Informer interne og eksterne interessenter
- Krev tilbake materiell (software/hardware) ol.
- Gjør opp alle finansielle krav/motkrav med endelig virkning

OPPSUMMERT

- Etabler aktsomhetsvurderinger som en del av interne prosesser
- Fordel ansvar og roller
- Årlig revisjon av egne/interne prosesser
- Sikre at egne ansatte får jevnlig trening i bruk av prosesser og verktøy

**TAKK FOR MEG!
SPØRSMÅL?**

Third-Party Due Diligence

